

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2017/11091
Karar No: 2019/11043
Karar Tarihi: 15.05.2019

**İŞÇİLİK ALACAKLARI DAVASI - FESİH İŞVEREN TARAFINDAN
ZORLAYICI SEBEPLE GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİNDEN DAVA KONUSU
KIDEM TAZMİNATI TALEBİNİN KABULÜ YERİNE HATALI
DEĞERLENDİRME İLE REDDİNE KARAR VERİLMESİ - HÜKMÜN
BOZULMASI**

ÖZET: Dosya içeriğindeki dekontla davacının Şubat .. sınavı için müracatta bulunduğu, mahkemece davalı işveren tarafından yapılan fesih bildiriminin davacının .. tarihinde çalışma izninin bitecek olması nedeniyle güvenlik görevlisi olarak çalıştırılmasının imkansız hale geldiği ve davalı şirketin çalışma alanının güvenlik işi olduğundan davalı tarafından yapılan feshin haklı sebebe dayandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş ise de davacının Şubat .. tarihindeki sınavın ücretini yatırdığı ve kontenjanın dolu olması sebebiyle sınava giremediği için çalışma belgesini uzatamadığı anlaşılmaya göre feshin .. sayılı Kanun'un .. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile fesih işveren tarafından zorlayıcı sebeple gerçekleştirildiğinden dava konusu kıdem tazminatı talebinin kabulü yerine hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde reddine karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

(4857 S. K. m. 25, 40)

Dava: A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili 10/02/2015 havale tarihli dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin taşeron firma ... Güvenlik Savunma Sistemleri A.Ş. işçisi olarak ... Ticaret Merkezi A.Ş. Projesinde özel güvenlik görevlisi olarak 10/08/2010 tarihinden 16/02/2011 tarihleri arasında çalıştığını, 16/02/2011 tarihinden itibaren ihaleyi alan taşeron firma ... Güvenlik Sistemleri A.Ş. işçisi olarak 17/03/2014 tarihine kadar çalıştığını, 17/03/2014 tarihi itibarıyla iş akdinin haklı neden olmadan geçerli bir nedenle haksız şekilde feshedilerek iş akdine son verildiğini, davalı şirket tarafından verilen 17/03/2014 tarihli iş akdinin feshedildiğini gösteren beyanda, 13/03/2014 tarihinde çalışma izninin bitmesi nedeni ile iş akdinin 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 25. maddesinin II fıkrasının ilgili bentleri gereği 17/03/2014 tarihinde feshedildiğini, çalışma izninin bitmesi 25/II belirtilen haklı nedenlerden olmadığını, müvekkilinin çalışma izninin uzatılması için Şubat 2014 tarihinde sınav müracatı yapmış olmakla birlikte sınavı yapacak olan kurum Şubat ayında yapılacak sınavda kontenjanın dolu olduğunu bir sonraki sınava girebileceğini bildirmekle ekte sunulu sınav başvuru dekontu yatırılmış olup Nisan 2014 tarihinde yapılan sınava girerek çalışma belgesini uzattığını, bu maddede sayılan hallerin genişletilerek yorumlanamayacağı, iş akdinin geçerli bir nedenle haksız feshi ile müvekkilinin 4.322,59 TL karşılığı olan net kıdem tazminatının ödenmediğini, müvekkilinin işine haksız şekilde son vermekle, İş Kanunu'nun 17. maddesinin d bendi gereğince müvekkilinin hak etmiş olduğu sekiz haftalık karşılığı ihbar tazminatının da ödenmediğini iddia ederek, iş akdinin haksız fesih nedeniyle 10/08/2010-17/03/2014 tarihleri arası 3 yıl 7 ay 8 gün kıdem tazminatı karşılığı olan 4.322,59 TL kıdem tazminatının, 1.899,80 TL net ihbar tazminatının davalılardan tahsiline, kıdem tazminatı için iş akdinin feshedildiği tarih 17/03/2014 tarihinden itibaren banka mevduatına uygulanan en yüksek faiz oranı

üzerinden, ihbar tazminatı miktarı için dava tarihinden itibaren yasal faiz üzerinden hesaplanmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

B) Davalılar Cevaplarının Özetleri:

Davalı ...Ş. vekili 23/03/2015 havale tarihli cevap dilekçesinde özetle; davacının 16/02/2011 tarihinden 17/03/2014 tarihine kadar müvekkili şirketin ... avm. Projesinde 5188 sayılı özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edildiğini, davacının dava dışı ... Güvenlik firmasından 14.02.2011 tarihinde istifa etmek suretiyle eski işvereni ile olan hizmet sözleşmesini sona erdirdiğini, müvekkil firma tarafından gazete ve internet sitelerine verilen ilanlar üzerine davacının iş başvurusunda bulunduğunu, yapılan görüşme ve mülakatlar sonrasında müvekkili şirketin aradığı vasıfları taşımasından dolayı işe alındığını, taraflar arasında akdedilen Hizmet Sözleşmesinin 19. maddesinde, personelin 5188 sayılı Yasa gereğince, yenileme eğitimi almadığı takdirde özel güvenlik görevlisi vasıflarını yitirmiş olacağı, bundan dolayı da işveren şirketin kıdemsiz ve ihbara gerek kalmaksızın personelin iş akdini feshedeceği hükmüne yer verildiğini, davacının 17/01/2014 tarihli yazı ile 13/03/2014 tarihinde özel güvenlik çalışma izninin bitecek olması nedeniyle uyarıldığını, özel güvenlik yenileme eğitimlerini alması mevcut kimlik kartının sona erme tarihinden önce özel güvenlik şube müdürlüğü tarafından verilen yenileme kaşesi vurulup belgeyi şirkete ibraz etmesinin talep edildiğini, Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un Çalışma izni başlıklı 11. maddesi "güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması her beş yılda bir yenilenir. Özel güvenlik görevlilerinde aranan şartlardan herhangi birisinin kaybedilmesi halinde çalışma izni iptal edilir" hükmüne amir olduğunu, davacının 13/03/2014 tarihinde özel güvenlik çalışma izni bitecek olmasına ve bu konuda uyarılmasına rağmen özel güvenlik kimlik belgesini yasal süresinde yenilemediğini, yenileme için gerekli müracaatları zamanında yapmadığını, sınavlara girmediğini, özel güvenlik görevlisi vasfını kaybettiğini, açıklanan tüm bu nedenlerle davacının iş akdinin feshi, hizmet sözleşmesi, 5188 sayılı Kanun ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine uygun, haklı ve yerinde olduğunu savunarak, davacının haksız ve yasal dayanaktan yoksun davasının reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı ... Ticaret Merkezi A.Ş. vekili 01/04/2015 havale tarihli cevap dilekçesinde özetle; müvekkili ile diğer davalı şirket arasında alışveriş merkezi koruma ve güvenlik hizmetleri sözleşmesi imzalandığını, davacının iş sözleşmesi ise 5188 sayılı Yasa kapsamında üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmemesi ve bu nedenle güvenlik görevlisi olma vasfını yitirmesi nedeniyle İş Kanunu'nun 25. maddesi kapsamında haklı nedenle feshedildiğini, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un 11. maddesinde çalışma izninin şartları ve aranan şartları kaybetmenin sonuçları açıkça belirtildiğini, özel güvenlik görevlilerinin aranan şartlardan herhangi birini kaybetmesi çalışma izninin iptali nedeni olduğunu, 17/01/2014 tarihinde işveren tarafından davacıya özel güvenlik şube müdürlüğü'ne yenileme müracaatında bulunmasını, aksi takdirde 5188 sayılı Kanun gereğince iş akdinin feshedileceği ihtar yapıldığını, davacının güvenlik görevlisi vasfının devam etmesi için üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmediğini, 5188 sayılı Kanun'un 19/c maddesi gereğince özel güvenlik vasfına haiz olmayan kişileri çalıştıran şirket yetkilileri hakkında hürriyeti bağlayıcı ceza şeklinde çok ağır bir yaptırım öngörüldüğünü, feshin gerekçesinin davacı tarafından bilindiğini, davacının hizmet sözleşmesinin zorunlu ve haklı olarak feshedildiği düşünüldüğünde herhangi bir bildirim gerek olmadığı dolayısıyla davacının ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanmadığını savunarak, haksız ve hukuki davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-İşçinin iş sözleşmesinin işveren tarafından, zorlayıcı sebeplerle feshedilip feshedilmediği noktasında taraflar arasında uyuşmazlık söz konusudur.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 25. maddesinin (III) numaralı bendinde, işçiyi işyerinde bir haftadan fazla süre ile çalışmaktan alıkoyan zorlayıcı bir sebebin ortaya çıkması halinde, işverenin derhal fesih hakkının olduğu açıklanmıştır.

İşçiyi çalışmaktan alıkoyan sebepler, işçinin çevresinde meydana gelmelidir. İşyerinden kaynaklanan ve çalışmayı önleyen sebepler bu madde kapsamına girmez. Örneğin işyerinin kapatılması zorlayıcı sebep sayılmaz. Ancak, sel, kar, deprem gibi doğal olaylar nedeniyle ulaşımın kesilmesi, salgın hastalık sebebiyle karantina uygulaması gibi durumlar zorlayıcı nedenlerdir.

İşyerinden kaynaklanan zorlayıcı sebepler ise değinilen madde kapsamında olmayıp, aynı 4857 sayılı Kanun'un 24/III maddesinde düzenlendiği üzere işçiyi derhal fesih hakkı veren nedenlerdir.

4857 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca, işçinin zorlayıcı sebeplerle Kanunun 25/III. maddesi kapsamında kalan "çalışılmayan süreler" için yarım ücret ödenir. İşçinin iş sözleşmesinin zorlayıcı sebeplerle 25/III. bendi uyarınca feshi halinde, işverenin bildirim şartına uyma ya da ihbar tazminatı yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ancak, 1475 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca kıdem tazminatının ödenmesi gerekir.

Dosya içeriğine göre davacının davalı işyerinde 10/08/2010 tarihinden 17/03/2014 tarihine kadar özel güvenlik görevlisi olarak çalıştığı, iş akdinin 13/03/2014 tarihinde çalışma izninin bitmesi nedeni ile 4857 sayılı Kanun'un 25/II maddesinin dayandırılarak işverence 17/03/2014 tarihinde feshedildiği, davalı işveren tarafından davacının çalışma süresinin 13/03/2014 tarihinde dolacağı 17.01.2014 tarihinde ihtar edildiği, dosya içeriğindeki dekontla davacının Şubat 2014 sınavı için müracatta bulunduğu, mahkemece davalı işveren tarafından yapılan fesih bildiriminin davacının 13/03/2014 tarihinde çalışma izninin bitecek olması nedeniyle güvenlik görevlisi olarak çalıştırılmasının imkansız hale geldiği ve davalı şirketin çalışma alanının güvenlik işi olduğundan davalı tarafından yapılan feshin haklı sebebe dayandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş ise de davacının Şubat 2014 tarihindeki sınavın ücretini yatırdığı ve kontenjanın dolu olması sebebiyle sınava giremediği için çalışma belgesini uzatamadığı anlaşılmaya göre feshin 4857 sayılı Kanun'un 25/III. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile fesih işveren tarafından zorlayıcı sebeple gerçekleştirildiğinden dava konusu kıdem tazminatı talebinin kabulü yerine hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde reddine karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

F) SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 15/05/2019 tarihinde oybirliği ile karar verilmiştir. (᠑᠑)